

KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS BIROJS

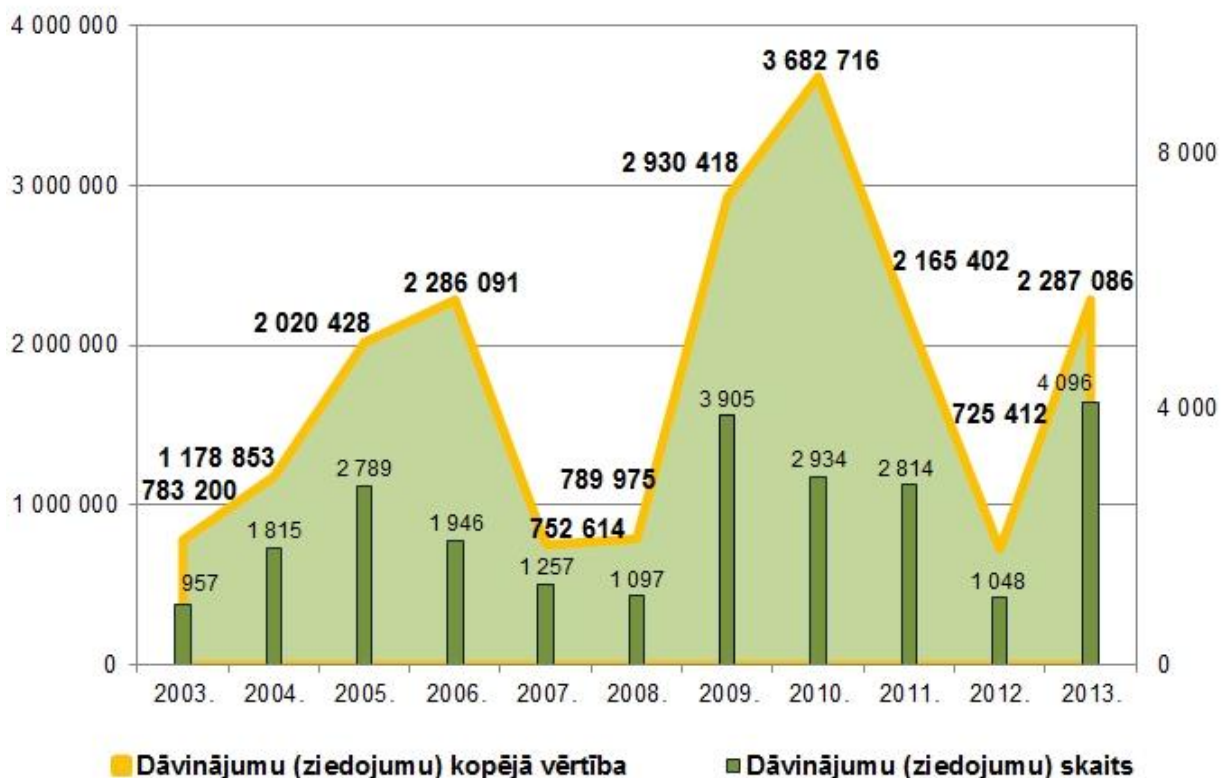

PĀRSKATS „Politisko partiju 2012.gada pārskatu pārbaūžu rezultāti”

2014

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (Birojs) pabeidzis politisko organizāciju (partiju) un to apvienību (turpmāk tekstā - politiskas partijas) 2012.gada pārskatu un saņemto dāvinājumu (ziedojumu), kā arī iestāšanās un biedru naudu likumības un patiesuma pārbaudes un saskaņā ar likumā noteikto kārtību sniedz pārskatu par atklātajiem partiju finansēšanas pārkāpumiem un veiktajiem pasākumiem to novēršanai.

Lielākā daļa izdarīto pārkāpumu ir saistīti ar gada pārskatu neiesniegšanu un savlaicīgu gada pārskatu nesniegšanu. Visi saistībā ar 2012.gada pārskatu pārbaudēs konstatētajiem pārkāpumiem pieņemtie Biroja lēmumi par partiju saukšanu pie administratīvās atbildības ir stājušies likumīgā spēkā. Astoņos gadījumos politiskās partijas nav samaksājušas Biroja uzliktos naudas sodus, tāpēc šie lēmumi ir nodoti tiesu izpildītājiem piespiedu izpildei (politiskā partija „Osipova partija”, politiskā partija „Vislatvijas Sociāldemokrātu kustība „Par Neatkarīgu Latviju!”, politiskā partija „Partija „Par dzimto valodu””, politiskā partija „Latviešu Zemnieku Savienība”, politiskā partija „Apvienība Liepājas attīstībai”, politisko partiju apvienība „Partiju apvienība „Par labu Latviju””, politiskā partija „Suverenitāte” un politisko partiju apvienība „Ražots Latvijā”).

Savukārt par gada pārskatu neiesniegšanu atbilstoši Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma prasībām sniegtas prasības tiesā par partiju darbības apturēšanu un darbības izbeigšanu.

Biroja mājas lapā publiskotā informācija liecina, ka, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2012.gadā ir būtiski samazinājies partijām ziedoto

finanšu līdzekļu apjoms līdz 723 960 latu un veikto dāvinājumu (ziedojumu) skaits līdz 1045.

Atbilstoši likuma prasībām Birojs jau otro gadu publicēja savā mājas lapā informāciju par politisko partiju saņemtajām iestāšanās naudām un biedru naudām, kuru kopsumma pārskata gadā vienam partijas biedram pārsniedza 200 latu – kopumā Ls 254 373,98 apmērā.

2010.gada 10.jūnijā Saeima pieņēma grozījumus Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā, kas paredzēja, ka no 2012.gada sākuma politiskajām partijām vai politisko partiju apvienībām tiks piešķirts valsts budžeta finansējums. Valsts finansējumu ir iespējams saņemt tikai tām partijām, kuras iepriekšējās Saeimas vēlēšanās saņēma vairāk nekā divus procentus vēlētāju balsu. Politiskās partijas no valsts budžeta līdzekļiem kalendārā gada laikā saņems 0,50 latus par katru iegūto balsi vēlēšanās. Pirmo maksājumu piecas politiskās partijas saņēma jau 2012.gada janvārī. 2012.gadā politiskās partijas valsts finansējumu saņēma četras reizes. Politisko partiju apvienība „Politisko partiju apvienība „Saskaņas Centrs”” 2012.gadā kopumā saņēma valsts budžeta finansējumu 129 965 latu apmērā, politiskā partija „Zatlera Reformu partija” (no 2012.gada 16.maija mainīts nosaukums uz politiskā partija „Reformu partija”) - 95 428 latu apmērā, politisko partiju apvienība „Partijas Jaunais laiks, partijas Pilsoniskā savienība un partijas Sabiedrība Citai Politikai apvienība” (no 2012.gada 20.janvāra mainīts nosaukums uz politisko partiju apvienība „Nacionālās VIENOTĪBAS apvienība”) - 86 281,50 latu apmērā, politisko partiju apvienība „Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!”-„Tēvzemei un Brīvībai/LNNK” (no 2014.gada 3.janvāra mainīts nosaukums uz politisko partiju apvienība „Nacionālais bloks”) - 63 604 latu apmērā un politisko partiju apvienība „Zaļo un zemnieku savienība” - 55 978,50 latu apmērā.

2012.gada novembrī tika pieņemts Priekšvēlēšanu aģitācijas likums, kurš stājās spēkā 2013.gada 1.janvārī un aizstāja Likumu „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms pašvaldību vēlēšanām” un Likumu „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām”.

Pēc Biroja pieteikuma ar tiesas lēmumu par gada pārskata par 2011.gadu neiesniegšanu tika apturēta politiskās partijas „Latgales tauta”, politiskās partijas „Apvienība Liepājas attīstībai”, politiskās partijas „Latvijas Nākotnes partija” un politisko partiju apvienības „Partiju apvienība „Par labu Latviju”” darbība.

Uz šo brīdi pēc Biroja pieteikuma ar tiesas lēmumu par gada pārskata par 2011.gadu neiesniegšanu ir izbeigta politiskās partijas „Latgales tauta” un politiskās partijas „Apvienība Liepājas attīstībai” darbība un uzsākta to likvidācija, kā arī Birojs ir iesniedzis tiesā pieteikumus par politiskās partijas „Latviešu Zemnieku Savienība” un politisko partiju apvienības „Partiju apvienība „Par labu Latviju”” darbības izbeigšanu.

Biroja konstatētās neatbilstības likuma normām

2012.gada pārskatu pārbaūžu rezultātā par konstatētajiem Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma pārkāpumiem **par gada pārskatu un saņemto dāvinājumu (ziedojumu) sarakstu iesniegšanas kārtības neievērošanu** 22 gadījumos politiskās partijas ir sauktas pie administratīvās atbildības un tām uzlikti naudas sodi kopsummā Ls 915 apmērā, mutvārdu aizrādījumi izteikti 9 partijām.

Biroja amatpersonas ir saukušas pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā - LAPK) 166.⁶ panta trešās daļas (par gada pārskata par 2012.gadu iesniegšanas kārtības neievērošanu vai par gada pārskata par 2012.gada nepilnīgu iesniegšanu) un uzlikušas naudas sodus 9 politiskajām partijām: politiskā partija „Osipova partija”, politiskā partija „Vislatvijas Sociāldemokrātu kustība „Par Neatkarīgu Latviju!”, politiskā partija „Partija „Par dzimto valodu””, politiskā partija „Latviešu Zemnieku Savienība”, politiskā partija „Apvienība Liepājas attīstībai”, politisko partiju apvienība „Partiju apvienība „Par labu Latviju””, politiskā partija „Suverenitāte” un politisko partiju apvienība „Ražots Latvijā” un politiskā partija „Politiskā partija „Alternative””.

Visi Biroja amatpersonu lēmumi ir stājušies likumīgā spēkā. Politiskā partija „Politiskā partija „Alternative”” ir samaksājusi uzlikto naudas sodu, bet attiecībā uz astoņām politiskām partijām Biroja lēmumi ir nodoti tiesu izpildītājiem piespiedu izpildei, jo tās nav apstrīdējušas Biroja pieņemtos lēmumus un nav arī samaksājušas uzliktos naudas sodus.

Vēl trijās uzsāktajās administratīvā pārkāpuma lietās par gada pārskata par 2012.gadu iesniegšanas kārtības neievērošanu lietvedība ir izbeigta maznozīmīguma dēļ un politiskajai partijai „Talsu novada attīstībai”, Uz priekšu, Latvija! un „Politiskā organizācija „Attīstības partija”” izteikts mutvārdu aizrādījums.

Gada pārskatu pārbaūžu rezultātā tika konstatēti divi gadījumi, kad politiskās partijas nav ievērojušas saņemto dāvinājumu (ziedojumu) publicēšanas noteikumus: pie administratīvās atbildības ir sauktas divas politiskās partijas un tām uzlikti naudas sodi 40 latu apmērā: politiskajai partijai „Valmierai un Vidzemei” un politiskajai partijai „Vislatvijas Sociāldemokrātu kustība „Par Neatkarīgu Latviju!”. Politiskajai partijai „Valmierai un Vidzemei” ir samaksājusi tai uzlikto sodu, bet politiskā partija „Vislatvijas Sociāldemokrātu kustība „Par Neatkarīgu Latviju!” uzlikto sodu nav samaksājusi, par ko partijai ir nosūtīts brīdinājums par lēmuma nodošanu izpildei tiesu izpildītājam.

Nodrošinot **ziedojumu sarakstu iesniegšanas kārtības ievērošanu**, Birojs

konstatēja arī 8 gadījumus, kad politiskās partijas nav savlaicīgi iesniegušas informāciju par saņemtajiem ziedojumiem 2012.gadā. Pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.³⁴ panta pirmās daļas tika saukta politiskā partija „Visu Latvijai!” un politisko partiju apvienība „Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!”-„Tēvzemei un Brīvībai/LNNK”, kurām tika uzlikts naudas sods 10 latu apmērā katrai, ko attiecīgi katra politiskā partija ir samaksājusi. Pārējās sešās uzsāktajās administratīvā pārkāpuma lietās lietvedība ir izbeigta maznozīmīguma dēļ un politiskajai partijai „Latvijas zaļā partija”, politiskajai partijai „Latvijas Sociālistiskā partija”, politiskajai partijai „Saskaņa” sociāldemokrātiskā partija”, politisko partiju apvienībai „Politisko partiju apvienība „Saskaņas Centrs””, politiskajai partijai „Par prezidentālu republiku” un politiskajai partijai „PCTVL-Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā” (no 2014.gada 1.marta mainīts nosaukums uz politiskā partija „Latvijas Krievu savienība”) izteikts mutvārdu aizrādījums.

Prettiesiski saņemto finanšu līdzekļu atmaksa

Nemot vērā 2012.gada pārskatu, kā arī saņemto dāvinājumu (ziedojumu) likumības un patiesuma pārbaužu rezultātus, Biroja priekšnieks pieņēmis divus lēmumus par finanšu līdzekļu atmaksāšanu - saistībā ar personu veiktajiem maksājumiem, kuri nav atbilduši Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā noteiktajām prasībām. Birojs uzdevis politisko partiju apvienībai atmaksāt pretrunā ar likuma prasībām saņemtos finanšu līdzekļus kopsummā par 4149,08 latu.

Atmaksājамie finanšu līdzekļi ir fizisko personu ziedojumi, kas veikti, neievērojot likumā noteikto aizliegumu finansēt politiskās partijas no citu personu dāvinājumiem un aizdevumiem, kā arī tie ir bijuši pilsoņu ziedojumi, kuru ienākumi neatbilst likuma 2.panta trešā daļas prasībām. Saskaņā ar likumā noteikto kārtību šādi prettiesiski saņemtie finanšu līdzekļi no 2013.gada 1.janvāra partijām ir jāieskaita valsts budžetā.

Atmaksājамie finanšu līdzekļi (latos)	Atklāto pārkāpumu pamatojums saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumu	Politiskā partija	Lēmums, tā izpilde
3400,00	Divi ziedojumi ir veikti no likumā neatļauta finansēšanas avota - no citas personas aizdevuma (6.panta pirmā daļa)	Politisko partiju apvienība „Saskaņas Centrs”	03.12.2013. iemaksāts valsts budžetā
749,08	Divi ziedojumi ir veikti no likumā neatļauta finansēšanas avota - no	Politisko partiju apvienība	03.12.2013. iemaksāts valsts

	ienākumiem, kurus personas nav guvušas tajā pašā kalendārajā gadā vai iepriekšējos divos kalendārajos gados un kuru veidi neatbilst likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. un 9.pantā noteiktajam (2.panta trešā daļa)	„Saskaņas Centrs”	budžetā

Kopumā šobrīd 15 no reģistrētajām politiskajām partijām ir parādsaistības saistībā ar Biroja lēmumiem par partiju saukšanu pie administratīvās atbildības un uzliktajiem naudas sodiem:

Politiskā partija vai to apvienība	Pārkāpumu laika posms	Parādsaistību kopējais apjoms (latos)
„Apvienība Liepājas attīstībai” (ar tiesas lēmumu izbeigta darbība un uzsākts likvidācijas process)	2011., 2012.	250,00
„Latgales tauta” (ar tiesas lēmumu izbeigta darbība un uzsākts likvidācijas process)	2009., 2010., 2011.	620,00
„Latviešu zemnieku savienība”	2007., 2008., 2009., 2010., 2011., 2012.	1 475,00
„Latvijas Atdzimšanas partija”	2004.	250,00
„Latvijas Nākotnes partija”	2005.	400,00
„Osipova partija”	2009., 2012.	575,00
„Partiju apvienība „Par labu Latviju””	2010., 2011., 2012.	1950,00
„Vislatvijas Sociāldemokrātu kustība „Par Neatkarīgu Latviju!””	2007., 2009., 2011., 2012.	980,00
„Pēdējā partija”	2011.	10,00
„Partija „Par dzimto valodu!””	2012.	50,00
„Ražots Latvijā”	2012.	15,00
„Politiskā partija „Rēzeknes Jaunsaimnieks”	2006., 2010.	550,00
„Partija „Savienība Latgales sirds”	2005., 2006.	1 100,00
„Suverenitāte”	2011., 2012.	250,00
„Partija „Tēvzemes mantojums”	2010.	519,76
KOPA:		8994,76

Savukārt četrām politiskajām partijām un to apvienībām ir parādsaistības saistībā ar Biroja lēmumiem par finanšu līdzekļu atmaksu:

Politiskā partija vai to apvienība	Pārkāpumu laika posms	Parādsaistību kopējais apjoms (latos)
„Latgales tauta”	2009.	10 910,81
„Latvijas Atdzimšanas partija”	2002.	410,00
„Partija „LPP/LC” (likvidējamā)	2006.	528 870,01
„Partiju apvienība „Par labu Latviju””	2010.	76 115,00
KOPA:		616 305,82

Plašāka informācija par partiju saņemtajiem ziedojumiem, iesniegtajiem gada pārskatiem un to pārbaūžu rezultātiem ir pieejama Biroja mājas lapā - www.knab.gov.lv.

Valsts budžeta finansējums

No 2012.gada sākuma politiskajām partijām vai politiskajām politisko partiju apvienībām tiek piešķirts valsts budžeta finansējums. Valsts finansējumu saņēma politisko partiju apvienība „Politisko partiju apvienība „Saskaņas Centrs””, politiskā partija „Zatlera Reformu partija” (no 2012.gada 16.maija mainīts nosaukums uz politiskā partija „Reformu partija”), politisko partiju apvienība „Partijas Jaunais laiks, partijas Pilsoniskā savienība un partijas Sabiedrība Citai Politikai apvienība” (no 2012.gada 20.janvāra mainīts nosaukums uz politisko partiju apvienība „Nacionālās VIENOTĪBAS apvienība”), politisko partiju apvienība „Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!”- „Tēvzemei un Brīvībai/LNNK” (no 2014.gada 3.janvāra mainīts nosaukums uz politisko partiju apvienība „Nacionālais bloks”) un politisko partiju apvienība „Zaļo un zemnieku savienība”.

Vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudes un 2012.gada pārskatu pārbaūžu rezultātā pieņemti četri lēmumi par valsts budžeta finansējuma izlietošanas un maksājumu veikšanas kārtības ierobežojumu pārkāpšanu. Birojs konstatēja, ka no valsts budžeta piešķirtos līdzekļus

politisko partiju apvienība „Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!”- „Tēvzemei un Brīvībai/LNNK” (no 2014.gada 3.janvāra mainīts nosaukums uz politisko partiju apvienība „Nacionālais bloks”) ir tērējusi apmaksājot biroja mēbeļu, papīra, pildspalvu, durvju plāksnīšu, putekļu sūcēja, printera kārtidžu, saimniecības preču, pārtikas preču, dzeramā ūdens, mobilā telefona iegādi, juridiskas personas grāmatvedības pakalpojumu sniegšanu, reklāmas un līdzjūtību izvietošanu laikrakstos, apsveikuma atklātņu druku, pateicības rakstu un ziedu kompozīciju izgatavošanu un parādu atmaksai avansa norēķinu personām,

politisko partiju apvienība „Zaļo un Zemnieku savienība” ir tērējusi apmaksājot juridisko palīdzību, kā arī pārskaitījusi naudas līdzekļus no sava speciāla valsts budžeta konta uz savu ziedojumu kontu un Sociāli politikajai novada attīstības biedrībai „Līvāni”,

politisko partiju apvienība „Partijas Jaunais laiks, partijas Pilsoniskā savienība un partijas Sabiedrība Citai Politikai apvienība” (no 2012.gada 20.janvāra mainīts nosaukums uz politisko partiju apvienība „Nacionālās VIENOTĪBAS apvienība”) ir tērējusi apmaksājot biroja paklāju nomu, reklāmu par referendumu, ar ēdināšanu saistītos pakalpojumus, video klipu izgatavošanas izdevumus, biroja vadītāja vizītkaršu izgatavošanu un juridiskas personas grāmatvedības pakalpojumu sniegšanu, kā arī pārskaitījusi naudas līdzekļus no sava speciāla valsts budžeta konta uz citu norēķinu kontu,

politiskā partija „Zatlera Reformu partija” (no 2012.gada 16.maija mainīts

nosaukums uz politiskā partija „Reformu partija”) ir tērējusi apmaksājot alkoholu, tēju, kafiju, ūdeni un ēdināšanas pakalpojumus, sēru vainagu, darba cimdus un citas saimniecības preces un ziedojumu atgriešanai, kā arī piešķirtos valsts budžeta finanšu līdzekļus no sava speciālā konta ir pārskaitījusi uz citu norēķinu kontu.

Saskaņā ar Biroja lēmumu valsts budžetā jāatmaksā:

politisko partiju apvienībai „Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!”- „Tēvzemei un Brīvībai/LNNK” (no 2014.gada 3.janvāra mainīts nosaukums uz politisko partiju apvienība „Nacionālais bloks”) – 3822,75 latu (EUR 5439,28) apmērā,

politisko partiju apvienībai „Zaļo uz Zemnieku savienība” – 3220,95 latu (4583,00 EUR) apmērā,

politisko partiju apvienībai „Nacionālās VIENOTĪBAS apvienība” (no 2012.gada 19.janvāra mainīts nosaukums no politisko partiju apvienība „Partijas Jaunais laiks, partijas Pilsoniskā savienība un partijas Sabiedrība Citai Politikai apvienība”)– 21999,21 latu (31302,06 EUR) apmērā,

politiskajai partijai „Reformu partija” (no 2012.gada 16.maija mainīts nosaukums no politiskā partija „Zatlera reformu partija”) – 19151,10 latu (27249,56 EUR) apmērā.

Politisko partiju apvienība „Zaļo uz Zemnieku savienība” ir pārskaitījusi pretlikumīgi izlietos valsts finanšu līdzekļus valsts budžetā. Turpretī politisko partiju apvienība „Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!”- „Tēvzemei un Brīvībai/LNNK” (no 2014.gada 3.janvāra mainīts nosaukums uz politisko partiju apvienība „Nacionālais bloks”), politisko partiju apvienība „Nacionālās VIENOTĪBAS apvienība” un politiskā partija „Reformu partija” Biroja lēmumus par pretlikumīgi izlietoto valsts finanšu līdzekļu atmaksāšanu valsts budžetā ir pārsūdzējušas tiesā.

Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likums paredz vairākus gadījumus, kad valsts budžeta finansējuma izmaksas tiek pārtrauktas vai apturētas. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs pieņem lēmumu par valsts budžeta finansējuma izmaksas pārtraukšanu sekojošos gadījumos:

1) politiskā organizācija (partija) ir sodīta par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra pārsniegšanu par vairāk nekā 10 procentiem un lēmums ir stājies spēkā;

2) politiskā organizācija (partija) ir sodīta par gada pārskatā vai vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā nenorādītiem darījumiem vai saņemtiem dāvinājumiem (ziedojumiem), kuru kopsumma pārsniedz 100 minimālās mēnešalgas, un lēmums ir stājies spēkā;

3) politiskajai organizācijai (partijai) saskaņā ar Krimināllikumu ir piemērots piespiedu ietekmēšanas līdzeklis un tiesas nolēmums ir stājies spēkā, un lēmums par soda piemērošanu ir stājies spēkā vai piespiedu ietekmēšanas

līdzeklis piemērots pēc tam, kad pieņemts lēmums par valsts budžeta finansējuma piešķiršanu;

4) ja politiskā organizācija (partija) izbeidz savu darbību vai tās darbība tiek aizliegta ar spēkā stājušos tiesas nolēmumu.

Ar Biroja lēmumu valsts budžeta finansējuma izmaksa tika pārtraukta no 2012.gada janvāra politiskajai partijai „Partija „LPP/LC”” (līdz 2011.gada 9.decembrim politiskā partija „Šlesera Reformu partija LPP/LC”) sakarā ar tās darbības izbeigšanu.

Politiskā partija „Reformu partija” tika saukta pie administratīvās atbildības par nepatiesu ziņu norādīšanu 2011.gada vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā un ziņojumu par dāvinājumiem (ziedojumiem) publicēšanas kārtības neievērošanu, kas bija par pamatu Biroja Lēmumam par valsts budžeta finansējuma izmaksas pārtraukšanu politiskajai partijai „Reformu partija” no 2013.gada aprīļa.

Ar Biroja lēmumu valsts budžeta finansējuma izmaksa tika pārtraukta politisko partiju apvienībai „Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!”-„Tēvzemei un Brīvībai/LNNK” (no 2014.gada 3.janvāra mainīts nosaukums uz politisko partiju apvienība „Nacionālais bloks”) no 2014.gada aprīļa sakarā ar tās darbības izbeigšanu.